

[Lasse Budtz]

fremskridtspartiets forslag og formindskes efter de konservatives forslag.

Som en følge af den gradvise udvidelse af den danske bistand forøger Danmark under alle omstændigheder i de kommende år de bundne statslån, hvilket de to forslagsstillende partier burde hilse velkommen i stedet for at fremsætte de forslag, vi i dag behandler.

Selv om socialdemokratiet altså erkender, at det principielt bedste ville være ubundne lån, fordi de nu hjælper u-landene bedst, erkender vi da selvfølgelig også, at det ville være forkert at løse samtlige lån nu af hensyn til den hjemlige beskæftigelsessituation. Lande som USA, Vesttyskland, Sverige og også Holland går den direkte modsatte vej af forslagsstillerne. De afbinder gradvis lånene. Det har de økonomiske muligheder for, som vi endnu ikke har, men det viser klart tendensen, der er progressiv og udtryk for en international forståelse, solidaritet og ansvarsfølelse.

Fremskridtspartiets forslag er, ikke overraskende, direkte asocialt, men det er naturligvis ganske på linje med partiets politik i al almindelighed.

Industrirådets holdning er langt mere realistisk end i hvert fald fremskridtspartiets. Man erkender, hvor flertallet er, og man erkender, at det er usandsynligt, at dette flertal ændres, også på grund af den kendsgerning, at 60 pct. af den danske befolkning bakker den linje op, som socialdemokratiet længe har fulgt, og som SV-regeringen nu viderefører. Men dertil kommer, at den form for udvidelse af de bundne lån, som her foreslås i forskelligt omfang, er udtryk for en protektionisme, således som ministeren helt korrekt fremhævede det, som vi i alle internationale organisationer netop bekæmper, og som industrien ellers er en energisk modstander af, en protektionisme, som f. eks. OECD også tager klar afstand fra.

Jeg vil i denne forbindelse gøre opmærksom på, at en af årsagerne til, at industrien ikke har fået større andel i de projektmidler, som kanaliseres gennem organisationerne, må være, at dansk industri ikke har været i stand til at klare sig i konkurrence med andre landes industri, og det skyldes bestemt ikke kun lønningerne i Danmark, hvilket nogle helt givet vil påstå. Det skyldes nok især industrierhedernes størrelse herhjemme og virksomhedernes manglende evne eller

vilje til at optræde i blokke, om jeg så må sige. Ikke desto mindre har minister Lise Østergaard rettet energiske henvendelser til både Verdensbanken og UNDP om, at Danmark får en større andel i projekterne og leverancerne, og der er et begrundet håb om, at disse henvendelser vil give resultat. Desuden har regeringen klart vist sin gode vilje ved f. eks. at udvide servicemulighederne for industrien i forholdet til u-landene – det har industrien også selv erkendt – og ved at udvide kreditmulighederne og garantierne i denne forbindelse. Jeg henviser til det forslag, som vi allerede behandler i udenrigsudvalget.

I øvrigt bør man nok være opmærksom på, at der under statslånsordningen er indgået kontrakter med danske firmaer til et beløb, som vistnok er omkring 2,5 mia kr. Det går med andre ord ikke helt tosset. Danske firmaers etablering i udviklingslandene kan også hjælpes via industrialiseringsfonden. Det ligger i sagens natur, at man ikke i den øjeblikkelige, anstrengte beskæftigelsessituation må skabe konkurrence til det danske erhvervsliv på denne måde – man må da i hvert fald forsøge at undgå det – men kan der udvikle sig et samvirke mellem danske firmaer og firmaer i u-landene, er det selvsagt kun godt.

Det leder mig videre til at sige, at det ideelle på lang sigt er helt selvfølgelig, at u-landene så at sige kan producere og handle sig frem til et højere økonomisk niveau, og at der skabes et mere normalt handelssamkvem mellem de rige lande og de lande, som i dag må betegnes som udviklingslande. Men en sådan udvikling kommer nu engang ikke af sig selv og bestemt ikke ved at ændre den rige verdens hjælp udelukkende til bundne lån. Vejen er imødekommenhed over for de fattige landes ønske om skabelse af en økonomisk verdensorden og i den forbindelse imødekommenhed over for ønsker om en råvarefond og faste råvarepriser. Vejen til øget samhandel og dermed mere ligestilling er også den direkte hjælp, som simpelt hen er det fundament, de fattige lande skal udvikle deres industri og handelsmuligheder på. Det turde være indlysende.

Socialdemokratiet kan altså ikke medvirke til den forslåede ændring af vores bistandspolitik. Den såkaldte bindingsgrad må fortsat være på 25 pct. af hjælpen. Gave- og pro-